

Pan
Mariusz Kędziński
Burmistrz Miasta Chełmna
Urząd Miasta w Chełmnie
ul. Dworcowa 1
86-200 Chełmno

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 175 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2016 r., poz. 1870 ze zm.) w Gminie miejskiej Chełmno, ul. Dworcowa 1, 86-200 Chełmno (zwanej dalej: Gminą), w dniach od 27 lutego do 17 marca 2017 r. przeprowadzona została kontrola prawidłowości przez LL – starszego inspektora oraz KM – starszego specjalistę, na podstawie upoważnień odpowiednio o numerach: 107/2017 i 108/2017 w zakresie:

- 1) Przedmiot kontroli: realizacja zadań z zakresu administracji rządowej:
 - a) sporządzenia planu finansowego dotyczącego zadań zleconych,
 - b) wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody:
 - kontrola wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody pod względem zgodności z przeznaczeniem,
 - ustalenie stopnia wykorzystania dotacji w odniesieniu do realizowanych zadań sfinansowanych dotacjami udzielonymi z budżetu Wojewody,
 - kontrola sporządzenia sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami,
 - c) pobierania i rozliczania dochodów budżetowych:
 - kontrola pobranych i przekazanych dochodów budżetowych,
 - kontrola terminowości przekazywania dochodów budżetowych,
 - kontrola windykacji należności z tytułu dochodów budżetu państwa,
 - kontrola sporządzenia sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.
- 2) Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowana działalność jednostki oceniona została pozytywnie z nieprawidłowościami. Dokonana ocena została oparta o następującą skalę ocen:

- pozytywna,
- pozytywna z uchybieniami,
- pozytywna z nieprawidłowością,
- pozytywna z nieprawidłowościami,
- negatywna (po przekroczeniu przyjętego progu istotności).

Oceny dokonano na podstawie poniższych ustaleń:

1. W zakresie sporządzenia planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej.

Gmina sporządziła plan finansowy na 2016 r. w zakresie wydatków z dotacji oraz dochodów budżetowych związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, zgodnie z zapisem art. 237 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Stwierdzono, że Gmina po otrzymaniu decyzji Wojewody określającej plan dochodów i wydatków budżetu państwa dla części 85/04 – województwo kujawsko-pomorskie, ujętych w ustawie budżetowej na 2016 r. nie dokonała stosownej aktualizacji planu dochodów budżetu państwa pobieranych w związku z realizacją zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego w rozdziale 85228 klasyfikacji budżetowej.

2. W zakresie wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody.

2.1. W zakresie wykorzystania dotacji pod względem zgodności z jej przeznaczeniem.

Gmina wykorzystwała w 2016 r. dotacje celowe otrzymane z budżetu Wojewody na realizację zadań z zakresu administracji rządowej w łącznej wysokości 16.879.645,60 zł, tj. 99,47 % z ogólnej kwoty dotacji otrzymanych.

Zadania finansowane ze środków z dotacji celowych ujętych w rozdziałach: 01095 i 75011 realizowane były przez Urząd Miasta w Chełmnie (zwany dalej: Urzędem), w rozdziałach: 80101, 80110 oraz 80150 przez: Szkoły Podstawowe nr 1, nr 2 i nr 4 w Chełmnie, Gimnazja nr 1 i 2 w Chełmnie oraz Katolicką Szkołę Podstawową i Gimnazjum Księży Pallotynów w Chełmnie, natomiast w rozdziałach: 85195, 85211, 85212, 85213, 85215, 85219, 85228 i 85295 przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chełmnie (zwany dalej: MOPS).

Skontrolowano, na podstawie dowodów źródłowych oraz zapisów w księgach rachunkowych, wydatki z dotacji celowych poniesione w II kwartale 2016 r. na łączną kwotę 4.680.177,00 zł, tj. 27,7 % z ogólnej kwoty dotacji wydatkowanych w okresie objętym kontrolą w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01095 – Pozostała działalność.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 11.225,95 zł na realizację zadań określonych w ustawie z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz.U. z 2015 r., poz. 1340) została wydatkowana przez Gminę w pełnej wysokości, z tego: producentom rolnym z tytułu zwrotu części podatku akcyzowego wypłacono 11.005,84 zł, natomiast na pokrycie kosztów ustalania i wypłacania ww. zwrotu wydatkowano 220,11 zł, tj. kwotę równą 2 % łącznej kwoty dotacji wypłaconej przez Gminę.

Skontrolowano wydatki z dotacji w łącznej wysokości 7.309,52 zł przeznaczone na zwrot producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej oraz na koszty związane z ustalaniem i wypłatą zwrotu ww. podatku. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wszystkich producentów rolnych, którym dokonano zwrotu tego podatku.

Wykazano niewłaściwe zaklasyfikowanie do § 3030 dokonanych wydatków z tytułu wypłaty zwrotu producentom rolnym części podatku akcyzowego w łącznej wysokości 11.005,84 zł. Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1053 ze zm.) ww. wydatki powinny zostać prawidłowo ujęte w § 4430 – *Różne opłaty i składki.*

- dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 334.125,00 zł na zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez samorząd gminny, które określono m.in. w ustawach: z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz.U. z 2016 r., poz. 391 ze zm.), z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz.U. z 2016 r., poz. 722 ze zm.) oraz z dnia

28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz.U. z 2016 r., poz. 2064) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 321.751,71 zł.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 97.927,00 zł, które przeznaczono głównie na finansowanie zadań związanych z ewidencją ludności, wydawaniem dowodów osobistych oraz funkcjonowaniem urzędu stanu cywilnego.

- dział 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80101 – Szkoły podstawowe.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 73.604,54 zł na realizację zadań określonych w postanowieniach art. 22ae ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2016 r., poz. 1943 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 72.597,41 zł, na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i ćwiczeniowe, w tym na zwrot wydatków poniesionych w 2015 r. – 143,69 zł.

W okresie poddanym szczegółowej kontroli Gmina nie dokonała wydatków z ww. tytułu.

- dział 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80110 – Gimnazja.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 47.448,52 zł na realizację zadań określonych w postanowieniach art. 22ae ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty została wydatkowana przez Gminę w wysokości 47.439,17 zł, na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i ćwiczeniowe, w tym na zwrot wydatków poniesionych w 2015 r. – 272,22 zł.

W okresie poddanym szczegółowej kontroli Gmina nie dokonała wydatków z ww. tytułu.

- dział 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80150 – Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych, gimnazjach, liceach ogólnokształcących, liceach profilowanych i szkołach zawodowych oraz szkołach artystycznych.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 5.017,24 zł na realizację zadań określonych w postanowieniach art. 22ae ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty została wydatkowana przez Gminę w wysokości 4.997,99 zł, na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i ćwiczeniowe.

W okresie poddanym szczegółowej kontroli Gmina nie dokonała wydatków z ww. tytułu.

- dział 851 – Ochrona zdrowia, rozdział 85195 – Pozostała działalność.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 2.810,00 zł na realizację zadań określonych w art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2016 r., poz. 1793 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w kwocie: 2.558,60 zł i w całości przeznaczona na pokrycie kosztów związanych z wydawaniem decyzji administracyjnych o przyznaniu prawa do świadczeń z opieki zdrowotnej.

Kontrolą objęto wydatki z ww. dotacji na kwotę 1.213,42 zł.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85211 – Świadczenie wychowawcze.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 8.326.855,00 zł na realizację zadania określonego w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz.U. z 2016 r., poz. 195 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w kwocie 8.297.666,80 zł, w tym na koszty obsługi, o których mowa w art. 29 ust. 3 w związku z art. 52 ww. ustawy, wydatkowano 161.843,68 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 2 % kwoty otrzymanej dotacji.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 2.548.388,71 zł, w tym przeznaczone na wypłatę świadczenia wychowawczego w kwocie 2.502.378,80 zł. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej osób, którym wypłacono świadczenie wychowawcze.

Podczas kontroli stwierdzono niewłaściwe zaklasyfikowanie do § 4210 dokonanych wydatków z tytułu: zakupu usługi wykonania pieczętek w kwocie 301,35 zł oraz zakupu licencji na oprogramowanie komputerowe w kwocie 738,00 zł. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów,

wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, wydatki z ww. tytułu powinny zostać ujęte w § 4300 – *Zakup usług pozostałych*.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85212 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 7.932.598,00 zł na realizację zadań określonych w ustawach: z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2016 r., poz. 930 ze zm.), z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2016 r., poz. 1518 ze zm.), z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz.U. z 2016 r., poz. 162) oraz z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2016 r., poz. 169 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w kwocie 7.890.215,64 zł, w tym na koszty obsługi, o których mowa w art. 33 ust. 2a ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz w art. 31 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wydatkowano ogółem 213.288,00 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 3 % łącznej kwoty otrzymanej dotacji.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 1.966.658,53 zł, w tym przeznaczone na wypłaty świadczeń rodzinnych, świadczeń rodzicielskich, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasiłki dla opiekunów, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego od wypłaconych świadczeń pielęgnacyjnych oraz na koszty obsługi ww. zadania. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej osób, którym wypłacono świadczenia z pomocy społecznej.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85213 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 105.331,00 zł przeznaczona na składki z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego opłacane z budżetu państwa za osoby wymienione w art. 86 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 1793 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w kwocie 104.950,80 zł.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 25.974,00 zł przeznaczone na opłacenie składek zdrowotnych do ZUS.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85215 – Dodatki mieszkaniowe.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 13.180,39 zł przeznaczona na realizację zadań związanych z wypłatą dodatku energetycznego, o którym mowa w art. 5c–5g ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz.U. z 2012 r., poz. 1059 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 9.491,32 zł, w tym: na wypłatę dodatku energetycznego wydatkowano kwotę 9.305,22 zł, natomiast na pokrycie kosztów wypłacania odbiorcom wrażliwym energii elektrycznej dodatku energetycznego wydatkowano 186,10 zł, tj. kwotę równą 2 % łącznej kwoty dotacji wypłaconej przez Gminę.

Kontrolą objęto wydatki z ww. dotacji na kwotę 2.388,06 zł. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej odbiorców wrażliwych energii.

Stwierdzono, że w okresie objętym szczegółową kontrolą 6 osobom dodatki energetyczne za miesiąc maj 2016 r. w łącznej wysokości 88,43 zł zostały wypłacone w dniu 10 czerwca 2016 roku, co było niezgodne z art. 5e ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne, który stanowi, że dodatek energetyczny wypłaca się do 10 każdego miesiąca z góry.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85219 – Ośrodki Pomocy Społecznej.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 11.906,00 zł na realizację zadań określonych w art. 18 ust. 1 pkt 9 oraz ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, została wykorzystana przez Gminę w wysokości 11.905,95 zł, w tym na wypłatę wynagrodzeń za sprawowanie opieki wydatkowano kwotę 11.730,00 zł, natomiast na koszty

obsługi ww. zadania wydatkowano 175,95 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 1,5 % łącznej kwoty dotacji otrzymanej na wypłacanie ww. wynagrodzeń.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 6.110,00 zł przeznaczone na pokrycie kosztów związanych z wypłatą wynagrodzeń za sprawowanie opieki.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 104.558,00 zł na realizację zadań określonych w art. 18 ust. 1 pkt 3 i art. 50 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U. Nr 189, poz. 1598 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 104.557,50 zł.

Kontrolą objęte zostały wydatki z dotacji w wysokości 24.033,25 zł przeznaczone na organizację i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85295 – Pozostała działalność.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 310,88 zł na realizację zadań wyszczególnionych w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz.U. z 2016 r., poz. 785 ze zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 286,76 zł.

Kontrolą objęte zostały wydatki z dotacji w wysokości 174,51 zł, przeznaczone na koszty obsługi zadań związanych z przyznaniem i wydaniem Kart Dużej Rodziny.

Skontrolowane dotacje w rozdziałach: 01095, 75011, 85195, 85211, 85212, 85213, 85215, 85219, 85228 i 85295 zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.

2.2. W zakresie stopnia wykorzystania dotacji w odniesieniu do realizowanych zadań sfinansowanych dotacjami udzielonymi z budżetu Wojewody.

Na podstawie skontrolowanej dokumentacji księgowej, tj. ksiąg rachunkowych i dowodów księgowych stwierdzono, że w badanym okresie z otrzymanej przez Gminę dotacji w kwocie 16.968.970,52 zł wydatkowano kwotę 16.879.645,60 zł.

Stopień wykorzystania dotacji w stosunku do zrealizowanych zadań z zakresu administracji rządowej sfinansowanych dotacjami celowymi wyniósł 99,47 %.

Niewykorzystane środki z dotacji w łącznej kwocie 89.324,92 zł zostały odprowadzone na rachunek dysponenta przekazującego dotację w terminie określonym w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, z wyjątkiem części dotacji w łącznej kwocie 42.226,83 zł, która została odprowadzona w dniu 8 lutego 2017 r.

Zgodnie z art. 9 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 168 ze zm.), niedokonanie w terminie zwrotu dotacji w należnej wysokości, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Ponadto w myśl art. 168 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, od kwot dotacji zwróconych po terminie nalicza się odsetki w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, począwszy od dnia następującego po dniu, w którym upłynął termin zwrotu dotacji. Przed sporządzeniem niniejszego wystąpienia pokontrolnego Gmina naliczyła i przekazała na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej należne odsetki od nieterminowo zwróconych środków z niewykorzystanych dotacji w łącznej kwocie 74,04 zł (wyciąg bankowy z dnia 21.04.2017 r.).

2.3. W zakresie sporządzenia sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

W toku kontroli stwierdzono, że sprawozdania zbiorcze Rb-50 za IV kwartał 2016 r. zostały sporządzone w szczególności sprawozdań jednostkowych, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej.

3. W zakresie pobierania i rozliczania dochodów budżetowych.

3.1. W zakresie pobranych i przekazanych dochodów budżetowych.

Gmina wykonała w 2016 r. dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w łącznej wysokości 220.227,44 zł, co stanowiło 262,8 % planu określonego do realizacji przez Wojewodę (83.800,00 zł). Pobrane dochody wyniosły w rozdziale: 75011 – 1.705,00 zł, 85212 – 212.995,49 zł, 85228 – 5.526,95 zł.

Na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazano kwotę 187.744,45 zł. Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego, na podstawie ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2016 r., poz. 198 ze zm.) oraz ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wyniosły łącznie 32.482,99 zł.

Skontrolowano na podstawie dowodów źródłowych oraz zapisów w księgach rachunkowych, dochody budżetowe (należne, wykonane i przekazane) za I półrocze 2016 r. na kwotę 93.812,02 zł w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie.

Wykonane dochody budżetu państwa w wysokości 1.705,00 zł stanowiły opłaty za udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców, rejestru zamieszkania cudzoziemców, rejestru PESEL, pobrane na podstawie art. 53 pkt 2 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.

Szczegółową kontrolą objęto zrealizowane dochody w kwocie 589,00 zł.

Odnutowano, iż wpływy dochodów z ww. tytułu ujmowano w ewidencji księgowej bez uwzględnienia podziałek klasyfikacji budżetowej, co stanowiło naruszenie zasad określonych w art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85212 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Wykonane dochody budżetowe stanowiły pobrane, na podstawie art. 27 i 28 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wpłaty z tytułu: zwrotów świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego w wysokości 61.577,18 zł, odsetek w kwocie 136.344,77 zł, kosztów upomnień w kwocie 92,80 zł oraz zwrotów wypłaconych w latach wcześniejszych zaliczek alimentacyjnych w kwocie 14.980,74 zł.

Szczegółową kontrolą objęto pobrane dochody budżetowe w kwocie 90.945,82 zł.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Wykonane dochody budżetu państwa w wysokości 5.526,95 zł, stanowiły opłaty za specjalistyczne usługi opiekuńcze, pobrane na podstawie art. 50 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz § 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Szczegółową kontrolą objęto zrealizowane dochody w wysokości 2.277,20 zł.

Odnutowano, iż MOPS wydał 4 osobom decyzje, dotyczące wnoszenia opłat za świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w sytuacji gdy wyliczona wysokość odpłatności była niższa niż kwota 20,00 zł, określona w art. 38 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Ponadto wykazano, iż w wydanych przez MOPS decyzjach, dotyczących ww. odpłatności termin płatności wyznaczono na 10 dzień miesiąca za miesiąc poprzedni. Powyższa sytuacja była niezgodna z zapisami określonymi w § 5 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

3.2. W zakresie terminowości przekazywania dochodów budżetowych.

Sprawdzono terminowość przekazywania dochodów pobranych w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej za I półrocze 2016 r. na rachunek bieżący dochodów

dysponenta części budżetowej w łącznej wysokości 83.969,13 zł, tj. 44,7 % dochodów przekazanych ogółem za 2016 r.

Na podstawie skontrolowanych dowodów księgowych oraz zapisów w ewidencji księgowej stwierdzono przypadki przekazania pobranych dochodów niezgodnie z terminami określonym w art. 255 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Dochody, które nie zostały odprowadzone w wymaganym terminie wyniosły łącznie 134,19 zł, tj. 0,2 % ogólnej kwoty dochodów przekazanych za okres objęty szczegółową kontrolą (rozdział 75011 – 29,45 zł i rozdział 85228 – 104,74 zł).

Zgodnie z art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, nieprzekazanie w terminie do budżetu w należnej wysokości pobranych dochodów należnych Skarbowi Państwa lub jednostce samorządu terytorialnego, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Z uwagi na art. 26 przywołanej powyżej ustawy nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych działanie określone w art. 6 pkt 1 tej ustawy.

W trakcie trwania kontroli Gmina naliczyła i przekazała na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej należne odsetki od nieterminowo odprowadzonych dochodów w łącznej kwocie 2,41 zł (potwierdzenie przelewu z dnia 28.02.2016 r. – 2,00 zł i z dnia 13.03.2016 r. – 0,41 zł).

3.3. W zakresie windykacji należności z tytułu dochodów budżetu państwa.

Sprawdzono windykację zaległych należności z tytułu dochodów budżetowych, prowadzoną w okresie objętym kontrolą oraz w odniesieniu do stanu tych zaległości na dzień 31.12.2016 r. Należności wymagalne z tytułu dochodów budżetowych, według stanu na dzień 31.12.2016 r., wynosiły ogółem 14.402.736,00 zł i dotyczyły zaległości z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego odsetek oraz opłat za specjalistyczne usługi opiekuńcze. W porównaniu do stanu na dzień 31.12.2015 r. ww. zaległości wzrosły o 2.997.950,34 zł, tj. o 20,8 %.

Na podstawie sprawdzonej dokumentacji (akt wybranej próby ilościowej dłużników alimentacyjnych) stwierdzono, że w stosunku do należności za okres świadczeniowy od 01.10.2015 r. do 30.09.2016 r. MOPS prowadził czynności współdziałające w wyegzekwowaniu należności budżetowych, określone w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Wykazano, że MOPS nie prowadził w księgach rachunkowych prowadzonych za pomocą programu komputerowego (prowadzono pomocniczą ewidencję) szczegółowej ewidencji księgowej do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, która umożliwiłaby ustalenie stanu należności z tytułu odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze. Powyższe działanie było niezgodne z zasadami obowiązującymi na koncie 221, które określono w załączniku nr 3 – Plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2013 r., poz. 289 ze zm.).

W wyniku powyższego działania MOPS w okresie objętym kontrolą nie ujął w ewidencji księgowej na koncie 221 wszystkich przypisów należności z tytułu odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze. W związku z tym łączna kwota należności za 2016 r. z ww. tytułu została zaniżona o kwotę 932,77 zł. Powyższe postępowanie było niezgodne z przepisami określonych w art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r., poz. 1047 ze zm.). W trakcie kontroli MOPS dokonał stosownej weryfikacji należności z tytułu odpłatności za ww. usługi, ujmując je na koncie 221 w prawidłowej wielkości.

Ponadto MOPS, w stosunku do jednej osoby, nie dochodził bez zbędnej zwłoki należności wymagalnych w łącznej wysokości 265,50 zł, z tytułu opłat za specjalistyczne usługi opiekuńcze, w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, niepobranie lub niedochodzenie należności Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub innej jednostki sektora finansów publicznych albo pobranie lub dochodzenie tej należności w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Z uwagi na art. 26 przywołanej powyżej ustawy nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych działanie określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 tej ustawy.

3.4. W zakresie sporządzenia sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

Sprawozdanie zbiorcze Rb-27ZZ za okres od początku roku do końca IV kwartału 2016 r. zostało sporządzone w szczególności sprawozdań jednostkowych, sporządzonych zgodnie z zapisami w ewidencji księgowej.

Ustalono, że Gmina w zbiorczym sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kwartał 2015 r. w rozdziale 85228 wykazała na podstawie sprawozdania jednostkowego nieprawidłowe dane w kolumnach: 5 „Należności”, 9 „Należności pozostałe do zapłaty”, 10 „Należności pozostałe do zapłaty w tym zaległości” oraz 11 „Nadpłaty”. Ponadto w rozdziale 75011 Gmina wykazała zaniżone dochody wykonane o kwotę 31,00 zł w kolumnie 6, dochody potrącone na rzecz j.s.t. o kwotę 1,55 zł w kolumnie 7 oraz dochody przekazane o kwotę 29,45 zł w kolumnie 8. W trakcie kontroli, tj. w dniu 28.02.2017 r. Gmina dokonała korekty nieprawidłowo wykazanych dochodów w rozdziale 75011 w pierwotnym zbiorczym sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kwartał 2015 r.

Wykazano również, że Gmina błędnie zaklasyfikowała w ww. sprawozdaniu w rozdziale 75011 w § 2360 pobrane dochody budżetowe z tytułu opłat za udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców, rejestru zamieszkania cudzoziemców, rejestru PESEL. Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, ww. dochody powinny zostać ujęte w § 0690 – *Wpływy z różnych opłat*.

Ponadto wykazana została w kolumnie 4 „Plan” nieprawidłowa kwota planu dochodów w rozdziale 85228 w wysokości 2.700,00 zł. Prawidłowo Gmina powinna wykazać kwotę w wysokości 3.000,00 zł.

Powyższe postępowanie było niezgodne z przepisami § 9 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r., poz. 1015 ze zm.).

Stwierdzono, iż w sporządzonym przez MOPS jednostkowych sprawozdaniach Rb-27ZZ za IV kwartał 2016 r. nieprawidłowo wykazano dane:

w rozdziale 85212:

- w kolumnie 7 „Dochody wykonane ogółem w tym potrącone na rzecz j.s.t.” – wykazano w § 0970 kwotę 24.630,96 zł oraz w § 0980 kwotę 32.121,37 zł, dane te wykazuje Gmina w sprawozdaniu zbiorczym,
- w kolumnie 8 „Dochody przekazane” – wykazano w § 0970 kwotę 7.490,33 zł oraz w § 0980 kwotę 36.946,22 zł – dane te wykazuje w sprawozdaniu zbiorczym Gmina, natomiast jednostka organizacyjna bezpośrednio realizująca zadanie wykazuje wszystkie dochody przekazana na rachunek Gminy.

w rozdziale 85228:

- w kolumnie 5 „Należności” – wykazano 5.526,95 zł, winno być 6.441,64 zł,

- w kolumnie 9 „Należności pozostałe do zapłaty” – wykazano 0,00 zł, winno być 932,77 zł,
- w kolumnie 10 „Należności pozostałe do zapłaty w tym zaległości” – wykazano 0,00 zł, winno być 606,60 zł,
- w kolumnie 11 „Nadpłaty” – wykazano 0,00 zł, winno być 18,08 zł.

Powyższe postępowanie było niezgodne z zasadami określonymi w § 6 ust. 1 rozdziału 2 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

W trakcie kontroli, tj. w dniu 6.03.2017 r. MOPS dokonał korekty jednostkowego sprawozdania Rb-27ZZ za IV kwartał 2016 r. w zakresie rozdziału 85228.

Ponadto wskazuje się następujący zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

- brak aktualizacji planu dochodów budżetu państwa związanych z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej,
- niewłaściwa klasyfikacja wydatków z dotacji,
- brak wyodrębnionej ewidencji analitycznej dla wydatków z dotacji celowej,
- wypłata dodatku energetycznego po terminie określonym w ustawie,
- zwrot dotacji po upływie wymaganego terminu,
- wskazanie w wydanych decyzjach niezgodnego z przepisami terminu płatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- pobieranie opłat za specjalistyczne usługi opiekuńcze poniżej wymaganej kwoty określonej przepisami,
- nieprawidłowa klasyfikacja źródeł pobranych dochodów,
- nieterminowe przekazanie do budżetu państwa należnych dochodów,
- nieuwzględnienie zasad funkcjonowania konta 221,
- błędne ujmowanie w ewidencji księgowej dochodów z tytułu specjalistycznych usług opiekuńczych,
- niedochodzenie należności budżetu państwa,
- nieprawidłowe sporządzenie sprawozdania Rb-27ZZ – jednostkowego i zbiorczego.

Przyczyną stwierdzonych powyżej nieprawidłowości jest niezajomość, błędna interpretacja lub niestosowanie wyszczególnionych powyżej w treści wystąpienia pokontrolnego przepisów prawnych oraz brak skutecznego nadzoru kierownika jednostki kontrolowanej nad właściwą realizacją powierzonych zadań podległym pracownikom.

Skutkiem wskazanych nieprawidłowości są błędy w realizacji zadań w zakresie objętym tematyką kontroli.

Za wskazane powyżej nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi: MK – Burmistrz Miasta Chełmna i DB – Skarbnik Miasta Chełmna oraz ER - Kierownik MOPS w Chełmnie i EF – główny księgowy MOPS w Chełmnie – na podstawie art. 53 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Do ustaleń kontroli zawartych w Projekcie wystąpienia pokontrolnego nie zgłoszono zastrzeżeń.

W związku z powyższymi ocenami, uwagami i wnioskami zalecam Panu podjęcie następujących działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości, a w szczególności do:

- 1) aktualizowania wyodrębnionego planu finansowego w zakresie dochodów budżetu państwa o wielkości wynikające z podziału kwot określonych w ustawie budżetowej i ujętych w planie dochodów dysponenta części budżetowej,

- 2) ujmowania wydatków z dotacji celowych w odpowiednich paragrafach klasyfikacji budżetowej,
- 3) terminowego wypłacania dodatku energetycznego odbiorcom wrażliwym,
- 4) terminowego zwrotu do budżetu państwa dotacji w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego,
- 5) ujmowania w ewidencji księgowej źródeł pobranych dochodów budżetowych według paragrafów klasyfikacji budżetowej,
- 6) terminowego przekazywania pobranych dochodów budżetowych na rachunek dysponenta części budżetowej przekazującej dotację,
- 7) naliczania i odprowadzania, wraz z dochodami do budżetu państwa, odsetek w przypadku nieterminowo przekazywanych dochodów budżetowych,
- 8) niezwłocznego podejmowania czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych, w stosunku do wszystkich nieuregulowanych w terminie należności publicznoprawnych,
- 9) prawidłowego sporządzania zbiorczego sprawozdania Rb-27ZZ na podstawie sporządzanych sprawozdań jednostkowych, z uwzględnieniem uprzedniej kontroli w zakresie prawidłowości ich sporządzania,
- 10) zobowiązania Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chełmnie do:
 - ujmowania wydatków z dotacji celowych w odpowiednich paragrafach klasyfikacji budżetowej,
 - wykazywania w wydanych decyzjach dotyczących odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze terminu zapłaty zgodnego z przepisami prawa,
 - każdorazowego ujmowania w ewidencji księgowej przypisu należności z odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze,
 - zaprzestania pobierania opłat za specjalistyczne usługi opiekuńcze poniżej kwoty określonej przepisami prawa,
 - prowadzenia ewidencji szczegółowej do konta 221, zgodnie z wymogami określonymi przepisami prawa,
 - prawidłowego sporządzania jednostkowego sprawozdania Rb-27ZZ.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej, a drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oczekuję od Pana w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

(podpis i pieczęć Wojewody)